

Kurzus kódja(i): FLM-214.01

**Kurzus címe: Filmtudományi ismeretek 2.
Film és pszichológia – Szakszövegolvasás**

Tanár neve: Margitházi Beja PhD

Kurzus időpontja, helye: szerda 10:45-12:15, MÚK főépület, 34

Kurzus típusa: Szeminárium

Max. 20 fő

Kurzus leírása: A szeminárium célja film és pszichológia kapcsolatának filmelméleti szakszövegek és filmpéldák segítségével történő vizsgálata. A félévben ezt három kiemelt témakörre koncentrálni fogjuk elvégezni, az **észlelés**, a **gondolkodás** illetve az **érzelme**k filmnézés közbeni működését áttekintve. A kortárs filmtudományi szövegek olvasását a témában született korai, klasszikus filmelméleti írásokkal vezetjük be, és célunk a szövegek állításainak, érvelésének megértése, valamint mindezek filmelemzésekben való hasznosítása.

Módszerünk: a szövegek egyéni tanulmányozásához kapcsolódó írásbeli feladatok után közös órai feldolgozás, rövid tesztek és előre egyeztetett filmpéldák, szakirodalmi referenciát is használó elemzése páros prezentációk formájában. Az órához a Canvas tanulásszervező felületet használjuk.

Kurzus teljesítésének követelményei: Az egyes órákra kijelölt, kötelező **szövegek elolvasása**, a hozzájuk kapcsolódó **feladatok óra előtti** elvégzése, **tesztek** hiánytalan megírása, a szövegek órai feldolgozásában való **aktív közreműködés**, a vállalt **prezentációk, kiselőadások bemutatása**.
Figyelem: háromnál több hiányzás, ill. 50%-ot el nem érő teszt esetén a tárgy nem teljesíthető. Az egyes teszteket egy alkalommal lehet ismételni. 15 percnél hosszabb késés után a jelenlét nem számít érvényesnek.

Elsajátítandó kompetenciák és módszerek

Filmelméleti szakszövegek értő olvasása, feldolgozása.
Elemzési stratégiák és elméleti fogalmak filmelemzésekben való alkalmazása.
Szövegértés, rezümékészítés, lényeglátás- és kiemelés.

Kötelező / ajánlott irodalom:

A félév során kötelezően elolvasandó, órán megbeszéltek szövegek:

A pszichológiai megközelítés klasszikus filmelméleti példái

*Münsterberg, Hugo: A film – pszichológiai tanulmány. *Filmspirál* 20 (1999/4.) 34–72.; *Filmspirál* 21 (1999/5.) 126–137.

*Jean-Louis Baudry: A filmi apparátus ideológiai hatásai. *Apertúra* 2006 őszi

Film és észlelés

*Joseph Anderson – Barbara Anderson: Miért van szükség ökológiai metaelméletre? *Metropolis* 1998. 4./1999. 1. pp. 34–48.

Film és gondolkodás

*Bordwell, David: A nézői tevékenység. In: *Elbeszélés a játékfilmben*. pp. 42–60.

Film és érzelmek

*Smith, Murray: Megragadó karakterek. *Metropolis* 2017. 3. pp. 16–44.

Empirikus filmtudomány, mint kutatási módszer

*Oliver, Mary Beth – Hartmann, Tilo: A jelentésteli élmények szerepének vizsgálata a „jó filmekben”. *Metropolis* (2014) 2. pp. 50–65.

VAGY: *Visch, Valentijn – Ed S. Tan: Történet kontra stílus: A műfajspecifikus események és filmes megvalósítások összevetése a nézők műfajfelismerésére gyakorolt hatásuk alapján. *Metropolis* (2014) 2. pp. 6–22.

Néhány további ajánlott olvasmány (magyar nyelven)

* Bálint Katalin: Empirikus filmtudomány – bevezető. *Metropolis* 2014/01.

-
- * Bordwell, David: Érvelés a kognitivizmus mellett. *Metropolis* 1998/99 tél-tav.
  - * Casetti, Francesco: *Filmelméletek, 1945-1990.* - A film pszichológiája pp. 93-103.; Pszichoanalízis a filmművészetben pp. 150-165.; Textus és elme között: generatív modellek, A mentális dimenzió: a kognitív folyamatok pp. 230-236.
  - * Margitházi Beja: Érzelemgép, fertőzés és tükörneuronok. Az érzelmek és affektusok problémája a filmelméletben. *Metropolis* 2017. 3.
  - * Nánay Bence: Filmelmélet és kognitív tudomány. *Metropolis* 1998/99 tél-tavaszi.
-